

P6_TA(2008)0104

Armenia

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie Armenii

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Armenii oraz Południowego Kaukazu, zwłaszcza rezolucję z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie skuteczniejszej polityki UE wobec Południowego Kaukazu: od obietnic do działań¹,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie podejścia do polityki regionalnej w regionie Morza Czarnego²,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa (ENP)³,
  - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi a Republiką Armenii⁴, która weszła w życie dnia 1 lipca 1999 r.,
  - uwzględniając plan działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, który Rada ds. współpracy między UE a Armenią zatwierdziła w dniu 14 listopada 2006 r. i który pozwala wprowadzić w życie cały pakiet reform przy wsparciu UE,
  - uwzględniając oświadczenie w sprawie wstępnych wniosków i konkluzji Międzynarodowej Misji Obserwacji Wyborów z dnia 20 lutego 2008 r., a także tymczasowe sprawozdanie powyborcze z dnia 3 marca 2008 r.,
  - uwzględniając oświadczenie prezydencji z dnia 5 marca 2008 r., złożone w imieniu UE, dotyczące sytuacji po wyborach prezydenckich w dniu 1 marca 2008 r., a także oświadczenie prezydencji złożone w imieniu UE w dniu 25 lutego 2008 r., dotyczące wyborów prezydenckich w Armenii w dniu 19 lutego 2008 r.,
  - uwzględniając oświadczenie Javiera Solany, wysokiego przedstawiciela UE do spraw WPZiB, z dnia 2 marca 2008 r. oraz oświadczenia komisarzy B. Ferrero-Waldner z dnia 21 lutego 2008 r. i 4 marca 2008 r.,
  - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska jest zaangażowana w dalsze rozwijanie stosunków z Armenią oraz wspieranie kraju w staraniach na rzecz przeprowadzenia niezbędnych reform politycznych i gospodarczych, jak i podjęcia środków ustanawiających solidne i skuteczne instytucje demokratyczne oraz środków zwalczających korupcję; mając na uwadze, że plan działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa daje Armenii

---

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0016.

² Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0017.

³ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0538.

⁴ Dz.U. L 239 z 9.9.1999, s. 3.

możliwość zbliżenia się do UE oraz przyjęcia i dzielenia zasad leżących u podstaw UE;

- B. mając na uwadze, że ww. Międzynarodowa Misja Obserwacji Wyborów stwierdziła, że wybory prezydenckie z dnia 19 lutego 2008 r. były „w większości przypadków prowadzone zgodnie z zasadami i normami OBWE i Rady Europy”, ale zidentyfikowała też szereg niepokojących kwestii, dotyczących zwłaszcza zaangażowania środków przekazu w rozpowszechnianie bezstronnych informacji;
- C. mając na uwadze, że stwierdzono konieczność wprowadzania dalszych wymogów w celu rozwiązania pozostałych problemów (takich jak brak jasnego rozdziału pomiędzy funkcjami państwowymi a partyjnymi, zagwarantowanie równego traktowania kandydatów stojących w wyborach oraz procedura liczenia głosów) oraz przywrócenia społecznego zaufania obywateli w proces wyborczy;
- D. mając na uwadze, że oficjalne wyniki wyborów prezydenckich w Armenii z dnia 19 lutego 2008 r. wykazały zwycięstwo w pierwszej turze premiera Serzha Sarkisiana, jednak zostały zakwestionowane przez jednego z liderów opozycji, Leona Ter-Petrosiana, jako zafalszowane; mając na uwadze, że Trybunał Konstytucyjny rozpatrzył wnioski wniesione przez opozycję i stwierdził, że mimo faktycznego zaistnienia nieprawidłowości nie ma wystarczających dowodów uzasadniających zakwestionowanie wyniku wyborów;
- E. mając na uwadze, że zwolennicy opozycji rozpoczęli w dniu 20 lutego 2008 r. pokojowe wiece w Erywaniu, aby oprotestować wyniki wyborów i doprowadzić do ich powtórzenia; mając na uwadze, że wieczorem dnia 1 marca 2008, po jedenastu dniach protestów zwolenników opozycji, doszło do wybuchu przemocy, gdy siły policyjne ruszyły na Plac Wolności w centrum Erywania aby rozpędzić protestujących koczujących w namiotach, co doprowadziło do śmierci ośmiu osób, w tym jednego policjanta, oraz dziesiątek rannych; mając na uwadze, że w dniu 1 marca 2008 r. ogłoszono stan wyjątkowy, co nałożyło ograniczenia na wolność środków przekazu, wolność zgromadzeń, a także ograniczyło działalność partii politycznych;
- F. mając na uwadze, że kontrolowane przez rząd stacje telewizyjne właściwie całkowicie zignorowały w swych relacjach te manifestacje; mając na uwadze, że podczas stanu wyjątkowego lokalnym dziennikarzom nie wolno rozpowszechniać jakichkolwiek informacji pochodzących z innych niż rządowe źródła; mając na uwadze, że w konsekwencji siedem wiodących gazet, z których część jest niezależna, a część powiązana z opozycją, odmówiło działalności z takimi ograniczeniami i zawiesiło wydawanie; mając na uwadze, że zablokowano połączenia internetowe i satelitarne niektórych niezależnych gazet;
- G. mając na uwadze, że aresztowano wiele osób, a część z nich oskarżono o podżeganie do nieporządku publicznego i czynny udział w nim oraz próby siłowego przejęcia władzy; mając na uwadze, że w dniu 4 marca 2008 r. parlament Armenii uchylił immunitet czterem posłom, którym zarzucono czyny karne,
- H. mając na uwadze, że zamknięcie granicy z Turcją wciąż szkodzi armeńskiej gospodarce i stabilności w regionie,
- I. mając na uwadze, że Republika Armenii pozostaje w nierozstrzygniętym konflikcie z Republiką Azerbejdżanu co do statusu Górskiego Karabachu,

1. wyraża zaniepokojenie z powodu ostatnich wydarzeń w Armenii, obejmujących brutalne stłumienie przez siły policyjne demonstracji opozycji, w wyniku którego śmierć poniosło osiem osób, w tym jeden policjant, a ponad sto zostało rannych i wzywa wszystkie strony do otwartości i powściągliwości, wydawania oświadczeń w łagodniejszym tonie i zaangażowania się w konstruktywny i owocny dialog zmierzający do wsparcia i skonsolidowania instytucji demokratycznych;
2. wzywa do przeprowadzenia szybkiego, dokładnego, przejrzystego, niezależnego i bezstronnego śledztwa w sprawie wydarzeń z 1 marca 2008 r., obejmującego niezależne śledztwo w sprawie interwencji policji podczas rozpędzania demonstracji oraz do postawienia wszystkich odpowiedzialnych osób przed wymiarem sprawiedliwości i ukarania za uchybienia i akty przemocy; wzywa Radę i Komisję, aby zaproponowały władzom armeńskim pomoc UE w prowadzeniu tego śledztwa;
3. wzywa władze Armenii do zniesienia stanu wyjątkowego, który został złagodzony w wyniku dekretu prezydenckiego z dnia 10 marca 2008 r., przywrócenia wolności środków przekazu oraz podjęcia wszelkich koniecznych środków w celu zapewnienia powrotu do normalności; ponadto domaga się od władz armeńskich uwzględnienia i podjęcia kwestii braków wskazanych w oficjalnym raporcie Rzecznika Praw Obywatelskich Republiki Armenii;
4. wzywa władze Armenii do wypuszczenia na wolność obywateli przetrzymywanych za korzystanie z przysługującego im prawa do pokojowych zgromadzeń;
5. podkreśla, że priorytetowy obszar nr 1 planu działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa dotyczy wzmocnienia struktur demokratycznych i praworządności; w związku z powyższym wzywa Komisję do skoncentrowania swojej pomocy na rzecz Armenii na niezawisłości wymiaru sprawiedliwości i szkoleniu sił policyjnych i porządkowych oraz wzywa władze Armenii do sprawnego wdrożenia wszystkich pozostałych zaleceń, które przedstawiła Międzynarodowa Misja Obserwacji Wyborów;
6. popiera specjalnego wysłannika UE do Południowego Kaukazu, Petera Semneby'ego, którego zadaniem jest ułatwienie dialogu pomiędzy ugrupowaniami politycznymi i zbadanie możliwości rozwiązania kryzysu politycznego w Armenii oraz z zadowoleniem przyjmuje mediacyjną rolę specjalnego wysłannika OBWE, ambasadora Heikki Talvitiego, który posiada szerokie doświadczenie w zakresie zagadnień związanych z regionem Południowego Kaukazu, a także wzywa władze Armenii do pełnej współpracy ze wspólnotą międzynarodową w celu znalezienia wspólnego rozwiązania;
7. wyraża ubolewanie z powodu ofiar w ludziach na linii demarkacyjnej podczas walk pomiędzy siłami Armenii i Azerbejdżanu; wzywa obydwie strony do powstrzymania się od dalszych aktów przemocy i powrotu do stołu negocyjacyjnego;
8. ponawia zdecydowane zobowiązanie ze strony UE do zacieśniania stosunków z Armenią i krajami Południowego Kaukazu, w szczególności poprzez dalszy rozwój i wzmocnienie ENP; podkreśla jednak, że bliższa współpraca z UE musi opierać się na rzeczywistych i namacalnych postępach i reformach oraz pełnym zaangażowaniu na rzecz demokracji i rządów prawa; wzywa Komisję do dalszego wspierania wysiłków, które mają na celu poprawę kultury politycznej w Armenii, wzmocnienie dialogu i łagodzenie napięć pomiędzy partiami rządzącymi a opozycją;

9. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, prezydentowi i parlamentowi Armenii, OBWE i Radzie Europy.